

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, OHIO TOREK (TUESDAY) APRIL 26th 1921.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

St. 97 (No.)

Posamezna številka 3c.

SAVEZNIKI ZAHTEVAJO OD NEMČIJE EN BILIJON MARK.

PREJE SO ZAHTEVALI CELIH 12 BILIJONOV MARK. — NEMČIJA V SVOJIM NAJNOVEJŠIH ODŠKODNINSKIH PROTI-PREDLOGIH OBLJUBLJA PLAČATI 200 BILIJONOV MARK. — V WASHINGTONU SE SEDAJ NISO DOBILI NOVIH NEMŠKIH PREDLOGOV.

PARIZ, 25. aprila. — Zavezniška odškodninska komisija je danes poslala nemški vojno-odškodninski komisiji noto, v kateri se zahteva, da Nemčija do 30. aprila naloži na francoski državni banki en bilion zlatih mark.

Kot znano, je versailleska pogodba določala, da mora Nemčija izplačati zaveznikom 20.000.000.000 zlatih mark do 1. maja.

Meseca marca je reparacijska komisija Nemčijo obvestila, da mora plačati en milijon zlatih mark do 23. marca, in da to svoto naloži na francosko državno banko, angleško državno banko ali pa na zvezno rezervno banko Združenih držav. Ravno takrat se je dalo Nemčiji čas do 1. maja, da izplača ostali del, kar se je preračunalo na 12.000.000.000 mark, potem ko se je odštelo že vplačano svoto in vračunalo tudi vse surovine, katere je Nemčija izročila zaveznikom.

Nemčija je 23. marca poslala noto, v kateri je odvrnila, da ne more izplačati zahtevanega bilijona, in je ugovarjala točnosti svote, zahtevane do 1. maja.

Danes popoldne se je v elizejski palači pod vodstvom predsednika Milleranda sklicala važna seja, katere so se vdeležili maršal Foch, Joffre, Petain in pa generali Buat, Weyand in Degoutte.

Nemčija pripravljena plačati 200 bilijonov?

BERLIN, 25. aprila. — Akeravno nemški odškodninski proti-predlogi še niso dani v javnost, pa se osebe, ki so v ozki stiki z nemškimi vladnimi krogi, izjavljajo, da Nemčija v istih obljublja izplačati zaveznikom kot odškodnino 200 bilijonov zlatih mark, medtem ko so zavezniki na svoji pariški konferenci zahtevali 226 bilijonov zlatih mark.

Zunanji minister dr. Simons nemških proti-predlogov še ni predložil državni zbornici, ker se je preje to zahtevalo sporazumil z ameriškim komisarjem v Berlinu, in pa tudi vsled tega, ker v noti na ameriško vlado, se prosi Hardinga, da ako katera točka ni dovolj jasna, tedaj naj se obrne na nemško vlado, da jo docela pojasni, predno Harding nemške proti-predloge predloži zaveznikom.

Zato pa nemško časopisje še sedaj ni moglo objaviti proti-predlogov, katere vsa javnost z veliko napetostjo pričakuje.

Kot se zatrjuje, sugerirajo Nemci v noti, da se pri izplačevanju odškodnine vedno upošteva mero, v kateri se bo nemška industrija povračala k normalni stopnji. Sugestira se tudi dobava mednarodnega posojila, tako da bi bila Nemčija takoj v stanu izplačati nekaj v gotovini, toda ne omenja se nikake določene svote.

Nemčija izraža svojo pripravljenost, da poda svoje carinske dohodke kot garancijo, in nadalje predlaga izročiti tovarniške produkte zaveznikom s sporazumom, da Nemčija zanje plačala producentom in dobila posojila na odškodnino. Nadalje obljublja Nemčija tudi sodelovati pri rekonstrukciji opustošenega ozemlja.

Nikjer v noti se ne omenja, da bi bila Nemčija pripravljena prevzeti nase zavezniške dolge v Ameriki.

Lloyd George obljublja pomoč Franciji.

LONDON, 25. aprila. — Lloyd George je danes naznanil v poslanski zbornici, da bo Anglija podpirala Francijo v njeni zahtevi za zasedbo okraja Ruhr, ako nemški proti-predlogi ne bodo zadovoljivi. Na ta način je Lloyd George obljubil pomoč vlade za nadaljno nasilno akcijo proti Nemčiji, toda nikakega dvoma ni, da bo angleška vlada zelo vesela, ako pride Nemčija na dan s predlogi, ki bi napravljali tako drastično akcijo ne-potrebno.

Nemška nota še ni dospela v Washington.

WASHINGTON, 25. aprila. — Dosedaj državni departament še ni prejel nemške note z odškodninskimi proti-predlogi, ki je bila izročena v nedeljo ameriškem zastopniku v Berlinu, da jo odpošlje vladi v Washingtonu. Kakšno smer bo zavzel Hughes z ozirom na najnovejši razvoj odškodninskega vprašanja, ni znano.

Važna odločitev v oblačilni indu- striji.

Včeraj je takozvano nepristransko razsodišče, ki se je ustanovilo za poravnavo sporov v ženski oblačilni industriji, podalo odločitev, ki je zanimiva in važna v več oziirih.

Sklep nepristranskega razsodišča določa sledeče:

Clevelandski tovarnarji, v katerih se izdeluje ženske obleke, morajo garantirati vsem svojim rednim delavcem najmanj 40 tednov dela v letu in ustanoviti morajo poseben fond, iz katerega se bo plačevalo vsem delavcem oziroma delavkam dve tretjine od njih minimalne plače, ako bi tekom omenjenih 40 tednov ne delali. Poleg tega se tudi določa, da bodo vsi delavci v ženski oblačilni industriji dobili vsako leto en teden počitnic s polno plačo.

Ta princip je nekaj povsem novega v industriji Združenih držav. Poleg tega pa določa sklep nepristranskega razsodišča znižanje plače od 9 in pol do 13 in pol procentov, ter v splošnem uvedbo mezdne lestvice, ki je bila veljavna do meseca julija 1919.

Vse pogoje odločitve so clevelandski oblačilni tovarnarji že sprejeli, medtem ko zastopniki delavcev, ki so upošljeni v ženski oblačilni industriji na jako burnem zborovanju, ki se je vršilo v Moose dvorani, niso mogli priti do sporazuma, zato se je sklenilo, da se skliče zborovanje vseh članov unije ženskih oblačilnih delavcev, ki šteje okrog 5.000 oseb, da članstvo samo sprejme ali zavrne odločitev.

William J. Mack, ki je nepristranski predsednik odbora, ki je podal navedene odločitve, je izrazil mnenje, da bodo tudi delavci sprejeli pogoje nepristranskega razsodišča.

Odločitev postane efektivna v ponedeljek. Seja unijskih članov se bo vršila prihodnji torek v Engineers auditoriju, medtem pa bodo vsi delavci ostali na svojih mestih.

Garancija za zaposlenost tvori tretji ekonomski in industrijski eksperiment, ki ga podvzame oblačilna industrija v Clevelandu. Odločitev pomeni, da morajo delodajalci preskrbeti delo vsaj za 40 tednov s tem, da so obvezani vsak teden naložiti v posebni fond 7 1/2 procentov od vseh tedenskih plač. Ta denar se jim bo vrnil, ako bodo njih delavci imeli delo, drugače pa se ga bo izplačalo delavcem tekom časa njihove nezaposlenosti. Na ta način bodo tovarnarji gledali, da bodo njih delavci delali, kajti na ta način si bodo lahko prihranili precejšnje svote denarja.

NOVA POENAŽNA GROZ- DEJSTVA.

Atlanta, Ga., 25. aprila. — Tukajšnji justični urad poroča, da je dobil dokaze, da so bili še najmanj trije črnci umorjeni na neki južno georgijski farmi pod enakimi okoliščinami, kot oni na nasadih J. S. Williamsa, ki je bil pred kratkim obsojen v do smrti, toda je vložen priziv za novo obravnavo.

KRASIN OBIŠČE KANADO.

London, 25. aprila. — Leonid Krasin, načelnik sovjetske trgovske delegacije v Londonu, bo glasom danes izdanega naznanila koncem maja obiskal Kanado. Kot se izjavlja bo njegova mislija čisto trgovskega značaja.

La Follette za pri- znanje irske re- publike.

Washington, 25. aprila. — Republikanski senator La Follette iz Winsconsina, je danes govoril v prilog priznanja irske republike in je predlegel tudi tozadevno resolucijo.

Dejal je:

"Irska je danes preiskušnja pravega amerikanizma. Oni, ki so danes najbolj nasprotni priznanju Irske v njenem boju za svobodo, so istega duha, istega mesa in iste krvi kot so bili nasprotniki ameriške revolucije v letu 1776.

"Jaz verujem, da bi Irska morala biti prosta, prosta in svobodna kot katerikoli drug narod na svetu.

"Jaz sem prepričan, da bi morala biti ravno tako neodvisna in da bi morala ravno tako sama odločati o svoji usodi kot Anglija, Francija ali Združene države, in to po isti pravici — po pravici vsakega naroda, da ima namreč tako vlado kot si jo sam želi. Šel bi celo dalje: Prepričan sem, da bi morala ta dežela storiti vse, kar je v njeni moči in v skladu s njenimi principi in tradicijami, da daje pogum priznani svobodni in neodvisni irske republike, ne da bi valed tega kršila kak mednarodni zakon, ali da bi kakemu drugemu narodu dala vzrok za nezadovoljstvo.

"Jaz sem proti temu, da bi storili za Irsko kaj več kot smo storili za druge male narode, toda nasproten sem tudi, da bi storili manj. Jaz sem odločno nasproten vsem onim, ki hočejo, da bi opustili našo tradicionalno politiko in da bi s svojim strahopetnim molkom pomagali zatiranec Irske."

La Follette je omenil tudi nedavni obisk predsednika Hardinga v New Yorku ob priliki, ko se je razkrito spomenik Simona Bolivarja, znanega venezuelskega domoljuba, in je izjavil, da ne bo treba čakati celih sto let, predno bo ameriški predsednik s popolnim odobravanjem ameriškega ljudstva odkril spomenik Eamona de Valera, prvega predsednika irske republike.

Irski upornik obesen med jokom žene in otrok.

Dublin, 25. aprila. — Danes jutraj je bil obesen v Mount Joy jetičnici sinfajnovec Thomas Traynor, medtem ko je žena z desetimi otroci klečala ob obzidju ječe in jokala ter molila.

Ko je na jetniškem dvorišču zapel zvonec, ki je naznanjal, da se je smrtna obsodba izvršila, je velika množica, ki se je zbrala pred jetniščico, padla na kolena, in zrak se je napolnil z jokom in stokom. Traynor je bil obsojen na smrt pred vojaškim sodiščem, ker se ga je spoznalo krivim umora vojaškega kadeta Parella.

ZAGONETEN DVOJNI UMOR.

Los Angeles, 25. aprila. — Policija išče dve ženski, o katerih se misli, da bi mogli pojasniti smrt dveh moških. Danes jutraj je policija našla hudo razbit avtomobil, pod katerim sta se nahajali trupla dr. Jos. Duranta in Myron McCaulya. Prvi je imel v telesu tri rane, McCauley pa je prestreljen skozi srce. Kot izglebda, sta ustrčila drug drugega, uslužbenca garaže, kjer je Durant sinoči najel avtomobil, pravijo, da sta bili v družbi moških, tudi dve ženski, katerih imena so policiji menda znana.

Rudarji v Alabami v hudi stiski.

Birmingham, Alabama. — Zastopnik takozvane Rešilne armade, B. Simonson, ki se je pravkar vrnil iz ogleda po okrajih, kjer je do zadnjega časa vladal štrajk premogarjev, poroča, da je stanje tisočeri rudarjev naravnost obupno. Dejal je, da bo njegova organizacija še tudi nadalje pomagala rudarjem, kolikor je v njeni moči, akoravno ji državne oblasti pri tem ne gredo nič na roko. Simonson je nadalje dejal:

"Situacija je naravnost pretresljiva. Tak položaj kot je ta, lahko prinese anarhijo, in ni mogoče, da bi dovolili njegov nadaljni obstoj. Ni nam mogoče, da bi ne vrgli svojih sredstev v boj za človeštvo, brez oziira na to, če nam governor Kilby hoče pomagati ali ne."

Simonson pravi, da rudarji in njihove družine stradajo in da je njih stanje naravnost obupno. V Birminghamu je prišlo več zastopnikov unije, da nabirajo denarne in živilske prispevke. Jos. Smith, zastopnik unije iz Republic, Ala., je apeliral na trdke, ki prodajajo živež na debelo: "V silni stiski smo, in potrebujemo živeža še danes," se glasi njegov apel.

Simonson pravi, da je bil v stanovanju nekoga rudarja, kjer osem oseb že 24 ur ni imelo ničesar jesti. "Pri neki družini, sestoji iz 10 oseb, je obstajala vsa živilska zaloga iz enega galona koruzne moke. V drugi hiši, kamor sem prišel, je dete klicalo za hrano, toda bilo ni ničesar."

Komiteji premogarjev so se obrnili na governorja, da jim preskrbi delo ali pomoč. Takih peticij je bilo poslanih na governorja že večje število, toda odgovoril ni še na nobeno. V ponudnjak se snide tukaj državni komitej delavske federacije, da razmotriva, na kak način bi se dalo pomagati v stiski se nahajajočim rudarskim družinam. Najbrže bo federacija apelirala na vse unijske delavce, da prispevajo po svoji moči. Okrajevni premogarski podjetniki pravijo, da za rudarje ni dela, ker zahteva po premogu je tako majhna, da se komaj obdrži one rudarje, ki so sedaj na delu.

D'ANNUNZIO BI BIL RAD PREDSIEDNIK.

Rim, 25. aprila. — Ali ima D'Annunzio v mislih ustvaritev italijanske republike, sam pa da bi bil njen prvi predsednik? Pojavljajo se znamenja, ki govorijo v prilog temu domnevanju. Stališče tega poetskega pustolovca z ozirom na parlamentarne volitve se smatra za dokaz, da goji jako dalekosežne ambicije. Odklonil je kandidaturu v Zadru in po drugih okrajih, kjer bi bil lahko izvoljen v parlament. Splošni vtis je, da bi on rad dosegel večje reči.

Na svojo stran je pričeval dobiti tudi kroge, ki se mu bili nekoč sovražni. Ob praznovanju obletnice ustanovitve Rima, so fašisti in nacionalisti pridružili njegovim pristatom in kričali za "D'Annunzijevo republiko." Pojavili so se celo klici, da naj bi zavladal kot kralj.

V odgovoru na neko brzojavko od veterancev iz Trsta je D'Annunzio izjavil: "Parlament se mora uničiti, rapalska pogodba z Jugoslavijo preklicati, in ustavo Italije napraviti tako kot ona, ki sem jo jaz dal Reki."

D'Annunzio, ki živi sedaj zunaj v pokoji, v svoji vili v

Volstead ima novo prohibicijsko predlogo.

Washington, 25. aprila. — Kongresman Volstead iz Minnesote je danes predložil zakonsko predlogo, glasom katere zdravnikom ne bo mogoče predpisovati pive kot zdravilo, ako bi kongres isto potrdil. Predpisovanje vina za zdravilske svrhe pa bi predloga ne prepovedala.

Predloga vsebuje še več točk, katerih namen je poostriiti prohibicijski amendent. Importiranje in izdelovanje v dovoljnih količinah za zdravilske svrhe bi bilo dovoljeno šele, ko bi bile izčrpane sedanje zaloge, in justičnemu tajniku bi bile podaljšene gotove moči, ki jih ima sedaj le davčni komisar.

Volsteadova predloga soglasja s priporočili, katere je podal tekom svojega zadnjega obiska v Washingtonu znani suhač in bivši državni tajnik, William J. Bryan.

Najnovejša določbe glede vina in pive.

Prohibicijski komisar Kramer je pred par dnevi podal nove določbe z ozirom na predpisovanje in prodajo pive in vina. Glavne določbe so sledeče:

1. Ne določi se nikake količine vina in pive, ki jo predpišejo zdravniki v določenem času.
2. Določiti pa je treba, koliko vina ali pive sme zdravnik predpisati naenkrat vsakemu posameznemu bolniku.
3. Sugestira se, da se na en sam recept v lekarni ne bi dobilo več kot 3 galone vina in 4 galone in sedem osmink pive.

Splošno mnenje je, da nove določbe pomenijo, da imajo zdravniki čisto proste roke.

BELGIJSKE ŽENSKO SO VOLILE.

Bruselj, 25. aprila. — V nedeljo so se v Belgiji vršile volitve, katerih so se prvič v zgodovini dežele vdeležile tudi ženske. Kot se zatrjuje, tvorijo volitve zmago za konzervativne stranke, vendar pa je klerikalna stranka, ki je največ računala na žensko podporo, izgubila svojo pozicijo kot najmočnejša stranka v deželi. Komunistični kandidati so bili močno poraženi.

TEKMOVANJE JE PRINESLO SMRT.

Youngstown, O., 25. aprila. — 17letni Cecil P. Komiskey je hotel dokazati nekemu svojemu tovarišu, da je tudi on zmogen večje za roke predrsati po 200 čevljev dolgi žici, pri čemur pa so mu roke omagale in je padel 100 čevljev globoko na tla. Prebil si je črepijo in zlomil obe roke, nakar je umrl v bolnišnici.

Letos se bodo parki for- malno odprli en cel mesec preje kot lansko leto.

Direktor parkov, Thomas naznanja da se bodo vršile slovesne otvoritve v nedeljo, 1. maja po vseh parkih. Thomasu se je tudi naznanilo, da sta dospela v Brookside park en morskis pes in paica iz Santa Barbara, California. Pooblastilo se ga je tudi, da napravi kontrakte za 25.000 galonov sladoleda po \$1,30 galon, za 25.000 zabojev mehkih pijač in za 2.500 rol "popkorna".

Gardi, je očividno v neprestani zvezi s svojimi bivšimi častniki na Reki, ki so na drugi strani najtesnejših odnosajih s fašisti vskimimi voditelji po vseh važnih italijanskih mestih.

Predloga za mini- malno žensko plačo.

Columbus, O., 25. aprila. — Danes se je izvedelo, da so zakonodajni voditelji, ki so v ozki stiki z governorjem Davisom, izdelali načrt, glasom katerega bo Schimperjeva predloga za minimalno žensko in otroško plačo prišla na glasovanje v senatni zbornici že v sredo.

Predloga je že dalj časa ležala v trgovskem in tovarniškem odseku, ker njegov predsednik Emert iz Cincinnati ni maral skli-
kati seje. Sedaj pa je naznanil, da se bo odsek zbral na seji jutri zvečer.

Program za vsiljenje akcije glede predloge je danes očrtal senator J. J. Rowe, predsednik delegacije iz Cuyahoga okraja, o kateri pravi, da stoji trdno za predlogo. Rowe je dejal:

Nemčija prisili Ame- riko k posredo- vanju.

Washington, 25. aprila. — Lahko se zgodi, da bo Amerika prisiljena posredovati v sporu glede odškodnine. Medtem ko ne Združene države nerade direktno vmešavajo v poravnavo odškodninskega vprašanja, da je semkaj prišlo poročilo, da nameravajo Nemci uvesti visoko tarifo na ameriške mesne produkte. Ako Nemci podvzamejo nameravano akcijo, tedaj bi bila ameriška ekportna trgovina občutno prizadeta, in Nemci bi bili v stanu imeti prednost pri prodaji svojih rastlinskih olj.

Tukaj prevladuje mnenje, da bi Združene države morale imeti pravico, da nekaj odločajo z ozirom na nemško carino. Reparacijska komisija, katero je postavila versailleska konferenca, je imela imeti popolno regulacijsko moč nad nemško trgovino. Predsednik Wilson se je obrnil na senat, da mu dovoli nastaviti tudi ameriškega komisarja, toda odsek za zunanje zadeve je tozadevno prošnjo zavrnil.

Toda sedaj so prišli merodajni krogi do prepričanja, da ako Združene države pri odškodninskih razgovorih ne bodo imele nobene besede, tedaj se lahko zgodi, da bodo imele silne teškoče z eksportnim vprašanjem kot jih občutijo sedaj eksporterji mesnih produktov.

Bilo je v prvi vrsti iz trgovskih razlogov, da se je Hardingova administracija začela resno pečati z odškodninskim vprašanjem, in da se je sklenilo, da bodo od sedaj naprej na vseh zaveznikih konferencah navzoči tudi zastopniki Združenih držav kot neuradni opazovalci.

V Washingtonu se bo nadvse prizadevalo, da se med zavezniki in Nemčijo pride do sporazuma, toda malo upanja je, da se bo dalo vse poravnati že do 1. maja, ko grozi Francija nastopiti z drastičnimi koraki.

Angleži bi radi trgovali z Nemčijo na kompromisni bazi. Ako stopi na njihovo stran še Amerika s svojimi trgovci, ki niso nič manj željni trgovine z Nemčijo, tedaj je mogoče upati, da se bo odškodninsko vprašanje rešilo mirnim potom.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.
SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastine in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov n' odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.
CLEVELAND, OHIO TOREK (TUESDAY) APRIL 26th 1921.

104

SPOLNO VPRAŠANJE.

Svet se bavi z raznimi vprašanji, važnimi in nevažnimi, toda večji del ljudi pa pozablja na eno stvar, ki igra največjo in najvažnejšo vlogo v življenju vsega človeštva. V mislih imamo spolno vprašanje.

Spol je brez oporekanja najvišja sila na svetu. Ta sila stoji na prvem mestu človeškega življenja, in njej je podrejeno vse ostalo dejanje in nehanje človeka. Blagodejna je ta velika sila, če se izpolnjujejo njeni zakoni, toda peklensko smrtonosna, če jih kršite. Tako je vedno bilo in ostane.

Nevednost ali nedolžnost ne tvori nikakega izgovora. Poslušaj zakon, se glasi zapoved boga spola, in gorje onemu, ki ga ne posluša.

Največja krivda človeške družbe tiči v tem, ker spolno vprašanje še vedno smatra za nekaj tajnega in grdega, kot nekaj, o čemur se ne more govoriti javno in odkrito in je razpravljati v svoji popolni resničnosti.

Pravijo, da je tajna diplomacija prinesla svetu zadnje svetovno vojno. To je gotovo čista resnica, kajti če bi bilo prepuščeno narodom samim, da razmotirajo svoje medsebojne težkoče in nesporazume, tedaj bi bilo brezprimerno prelivanje krvi gotovo odvrnjeno, in življenja desetih milijonov oseb bi bila ohranjena, da je življajo in dajejo drugim. Ravno tako je pri spolnem vprašanju. Ljudje se še ne zavedajo, kako grozne so posledice tajne diplomacije, da rabimo ta izraz kot primero, v spolnih odnosajih. Hujše so od vojne same, in več življenj zahtevajo.

Ljudje se ne zavedajo, da na tisoče in milijone ljudi umira vsako leto prezgodnje smrti, ker so si radi nepoznanja spolnih postav nakopali neusmiljene bolezni, ki so posledica spolno ponesrečenih zakonov. Včasih se bolezni razvije v jetiko, drugi nazvame znake pljučnice, revmatizma, hude živčne razdraženosti ali kake žledčne bolezni, toda če bi se dalo na mrtvaški list pravi vzrok smrti, tedaj bi bilo tam zapisano: ponesrečena zakonska združitev ali kaka druga spolna napaka. Kdor se prične igrati z zakoni spola, ta se podaja v nevarnost, iz katere navadno ni izhoda.

Morda vam ni znano, da so skoro vse takozvane "ženske slabosti" posledica nepoznanega spolnega vprašanja.

Predpogoj srečnega zakonskega življenja je, da sta

mož kot žena prava tovariša, in da sta zmožna vršiti obveznosti, ki jih zahteva bog spola. Veliko zakonov je, ki nikdar ne dosežejo pravega medsebojnega življenja. In potem pa se še čudimo, zakaj da je tako malo oženjenih ljudi, ki so zadovoljni in srečni.

Zakoni življenja so določeno in jasno označeni. Mož mora biti mož, in izpolnjevati mora gotove zahteve radi svojega moštva. In zakoni življenja niso nič manj zapovedujoči z ozirom na ženstvo.

Vsak mož, po katerega žilah se pretaka rdeča kri, zahteva, da mu je žena pravi tovariš. In če priznamo dejstvo, da je zakonsko življenje v veliki meri fizično vsaj kar se tiče druženja, tedaj lahko razumemo teškoče, s katerimi se imamo boriti.

Zakonsko življenje in materinstvo zahteva živahnosti, zahteva moči in utrjenosti telesa. Toda malo je ljudi, ki se tega zavedajo in ki to razumejo. Ženijo se pod vtisom trenutnega očaranja, ne da bi mislili, da-li so ustvarjeni drug za drugega. Taki zakoni ne morejo biti nikdar srečni. Včasih se končajo v razporoki, včasih pa na pokopališču.

Vsakdo, ki se ženi, dolguje sebi, svojemu tovarišu ali tovarišici, in svetu v splošnem, da ve, če je sposoben za zakonsko življenje. Gre naj in vpraša dobrega zdravnika za svet, in to mu bo morda prihranilo življenje.

Zavarujte se s znanjem in poznanjem spolnega vprašanja, ako hočete dobro sebi in svojem. Poznanje spolnih zakonov je najvišje važnosti v življenju vsakega posameznika. Ako te velike sile ne poznate, je ne boste znali kontrolirati, in vaše ravnanje ni nič manj kot zločinsko.

Iz slov. naselbin.

Rockdale, Ill. — Frank J. Gospodarič, 22-letni sin pok. Franka Gospodariča iz Gorenje vasi, fara Mirna, okraj Trebnje na Kranjskem, je bil v torek ob mestni volitvi v bližnjem Rockdalu izvoljen za župana. Dobil je 70 glasov večine nad živšim županom Cramerjem. Gospodarič je dobil 204 a njegov tekmeč pa 134 glasov.

Tako je, kolikor je nam znano, zdaj Gospodarič najmlajši župan v Ameriki in prvi tukajrojen sin slovenskih starišev, ki zasede županski stolec.

Gospodarič je bil rojen in vzgojen v Jolietu ob Bridge cesti. Njegova mati se je pred več leti poročila z g. Kuharjem, ki se je pred več leti z družino preselil v jolietsko predmestje Rockdale, kjer uspešno vodi mesarijo in grečarijsko prodajalno. Mladi Gospodarič je desna roka pri vodstvu trgovine ves čas.

Slovenci v bližnjem Rockdalu izgnani. Rojak Mihael Lavtižar, so smelo ponosni, da so letos že 36 let star, doma iz Štajerskega, vtrjetji izvolili svojega rojaka žu ki je zadnje čase bival na 1137 panom. Mladi Gospodarič po na-N. Hickory St., je bil pred nedavmreč prevzel županska stolec, konim spoznan od vladnih organov, mu ga v par tednih izroči sedad da je "neprijetni tujec". Izgon je nji rockdalski župan, rojak An-bil tako hiter da o tem nihce ve-

del ni, niti Lavtižarjevi oži prijatelji. Ko je bil Lavtižar že na poti proti New Yorku, je prišel neki vladni zastopnik k g. Jos. Perušu, da mu je ta izročil vse Lavtižarjeve stvari, katere so poslali za njim v staro domovino. Lavtižar je bil v Ameriki kakih 5 let. L. 1918, je bil aretiran z nekim drugim, ki sta zlorabila mladoletno dekle Perušovo in sta bila obsojena v državno kaznilnico Lavtižarja je dobila iz kaznilnice neka tovarna, ker je potrebovala delavcev. Kmalu po nastopu prohibicije je Lavtižar začel s tihotapstvom in je kahal in prodajal munšajn. Ko so ga prejel, je Jos. Peruš plačal zanj \$50 kazni in Lavtižar je bil spet prost. V drugič je bil Lavtižar zasačen pri tihotapstvu z "munšajnom" Tedaj pa g. Peruš ni hotel zajamčiti zanj in moral je ostati v okrajni ječi. Ker ni bilo po njem ne duha in sluha, ga so začeli iskati in pozvedli so, da je bil izgnan, in da se nahaja na potu v staro domovino. Okrajni sodnik pravi, da čaka vsakega nepobojšljivega tujca enaka usoda naj bi se vsak varoval, da ga kaj enakega ne doleti.

Spet je našo naselbino zadela hud udarec, ko so te dni oblasti ujele 7 mlečnozobih mladeničev, med temi 4 slovenske in 2 hrvatske, ki so na sumu, da so zadnje čase ropali po okolici mesta. Pred nedavnim so paglavci oropali dve rockdalski poulični kari, oz. sprevočnike, in jim odvzeli večje vsote denarja. Potem so oropali tudi sprevočnika na Lock port kari. Pa še več drugih ropov in tatvin se je izvršilo po mestu in okolici, in vsega tega bodo zdaj obtoženi dotični mladi paglavci. V soboto so štirje podserifi pod vodstvom šerifa Newkirka, baje aretirali sledeče fante: ki so na sumu, da so baje izvršili razne rope:

Anton Puž (Busch), star 17 let, bivajoč na 1613 Elizabeth St. sin pok. Alberta Puž, ki se je smrtno ponesrečil pred nedavnim ko se je peljal z nekim Bartzem iz Tuškove farme pri Troyu.

Martin Galle, 20 let star, stanuje v Homewoodu ali "Jugoslaviji".

Tony Kure, 19 let, ki tudi biva nekje v "Jugoslaviji".

Frank Kure, 17 let — star brat gorenjega.

Jos. Starešenič, 18 let star, biva tudi v "Jugoslaviji".

Jos. Costelluccio, 18 let star, biva tudi nekje tam. Ta bo najbrž Italijan.

Puž in Martin Galle sta baje že izpovedala, da sta 29. marca

streljala na nekega 65-letnega E. Strafforda, ko sta ropala v neke gostilni.

Državni pravdnik Robert W. Martin je vzel celo stvar v svoje roke. V pondeljek se je vršila prva obravnava, ko so prihajali mnogi ljudje, ki so bili njihove žrtve, da jih spoznajo. Pravijo, da so dotičniki izpoznali mlade bandite.

Martin Galle, ki je baje vodja teh mlečnozobih banditov, je služil v svetovni vojni 18 mesecev na Francoskem. Njega so baje spoznali po vojaški suknji.

Izdali so se banditi sami ker so bili nezadovoljni z razdelitvijo plenov. Puž je baje prvi celo stvar izdal, ker je v enem slučajju dobil premal delež plena. Tako so potem izdali eden drugega.

Sreča, da nimajo nobenega umora do sedaj na vesti. Sicer pa bodo lahko pamet rabili od sedaj, ker najbrž, da pridejo v državno kaznilnico za več let, ako se jim bo dokazalo da so resnično krivi.

Poročka. — 2. aprila sta bila poročena g. John Lešnik in gđ. Mary Verbič. Nevesta je pred nedavnim prišla iz stare domovine on je hčerka g. Jos. Verbiča, 204 Harrison St. Bilo srečno.

Cairnbrook, Pa. — Preminil je tukaj rojak Joe Rudolf, po 14-mesečni bolezni. Bil je rodem iz Rudolfovega nad Cirknico. Zapuščena žena enega brata in štiri otroke.

Chicago, Ill. — Umrl je tukaj John Belihar pa daljši bolezni ter zapuščaj ženo in tri otroke.

Iz stare domovine.

Izgubljena zlatnina. — Učiteljica Neža Špan je izgubila 1000 kron vredno, zlato ovratno damsko verižico z obeskom. — Uradnica na carinskem uradu Ana Šmerklo je izgubila zlato zapestnico, vredno 1000 k. — Učiteljica Ana Potočnik je izgubila žensko tula uro in zapestnik.

Rajhenburg. Dne 21. t. m. se je od rudniške lokomotive vzgalo gospodarsko poslopje g. Mih. Senice, posestnika na Senovem, in je v par minutah do tal pogorelo. Da se požar vključ silnemu vetru ni razširil na sosedna poslopja, gre zahvala rudniškim delavcem, ki so z rudniško brizgalno ogenj amejili. Na pomoč je prišla tudi požarna bramba iz Rajhenburga.

Iz Ljubljane izgnana. — V Skofjo Loko pristojna Franja Za vršnik je izgnana iz mesta zaradi vlačuganja in tajne prostitucije.

Dolgo sem stal na mostovži čakajoč, da govorim z grajščakom, ali zastonj. On se je takoj odpeljal z gospodom k sodnji v mesto. Domači in posli pa so jokali in vpili, da je bilo joj, a jaz sem moral oditi, ne da bi bil belica dobil.

Prestrašena pogleda nato žena možu v lice ter ga tiho in skrivnostno popraša:

"Povej, zakaj pa je moral mladi grajščak takoj z gospodom oditi v mesto? Ali je kaj pregrešil ali kali?"

Tedaj pa ni zapazila, kako se je tujec za pečjo zaval po konci in vstal, stopil na prste ter se tiho približaval k mizi, kjer sta sedela mož in žena. Branko je že mislil, da ni Vekoslav mrtve, da ga ni zadel njegova krogla, da ni on morilec. Sree mu je že trepetalo samega veselja, da je nedolžen vnebovpijočega greha in da sme zopet nazaj dom k svoji ženi in k svojemu otroku Grozjanki . . . že je mislil za to novico objeti moža in v zahvalo poljubiti ga: a v tem trenutku zasliši grozne besede:

"Grajščak je prej na sveti večer . . . ustretil . . . lepo in bogato Cvetkovo ženo — Vido."

To izusti gorjanec, a Branko zarjove kakor smrtno obstrljen lev, da so klopetale šipe na oknu, in se zgrudi kakor mrtve na tla. Nekaj trenutkov je ležal tu brez sapa in brez življenja. A hipoma skoči po konci, pogleda napet inih divjih oči moža ter ga zgrabi z vsemi močmi za rame in vkligne:

Govori, je-li to res? Vida — mrtva — mrtva? Vida ne živi! Govori resnico, sicer je po tebi!"

Govorec pa trese moža, da se maje kakor šibko drevesce ob hudej uri sem pa tja, ter grozi umoriti ga, ako mu ne izusti, da ni govoril resnice.

Ta strašni prizor pa prevzame popolnoma ženo in moža. V trenutku sta že mislila, da je živjal nesrečni tujec in da jih vse v svoji strasti in blaznosti pomori. Obupajoča žena jame tedaj kričati in moliti, mož pa prosi preplašen:

(Dalje prihodnjic)

Amerikanski list "Glas Naroda" je zaradi hujskajočega pisanja v naši državi prepovedan.

Sokolstvo.

V petek 22. aprila je imel telovadni odsek Slovenskega Sokola v Clevelandu svoj 3. sestanek v St. Clair Bath House. Starosta je otvoril sejo, pozdravil vse navzoče, nakar so se razdelile članske karte, katere je naredil odbor kopališča, tako da ne more priti k telovadbi nihče, ki ni član. Bili so sprejeti tudi sledeči novi člani: Frank Kerže, Paul Modic, Frank Jerich, Jahn Glaw, Janko N. Rogelj, Frank Leskorec, Anton Filipič, Josip Kne, Anton Tomšič, Jack Plemel. Odsek šteje sedaj 48 bratov.

Pri otvoritvi seje je bil navzoč tudi poslovodja kopališča g. J. Foster, ki je s prav lepim nagovorom pozdravil naše brate in jeli, da bi se dobro naučili v telovadbi. Ko bodo izvežbari, poklical bo mestne uradnike, da vilijo, kaj so se telovadi našega odseka naučili.

Obenem pa je sporočil, da se je dan telovadbe prestavil od pondeljka na petek ob 8. uri zvečer.

Po končani seji smo si ogledali telovadnico. Naši fantje so bili vsi silno vzradoščeni nad finimi telovadnimi pripravami, s katerimi je opremljena velika telovadnica.

Poskusili tudi že s telovadbo in vršila se je velika dirka na ovalnem dirkališču. Po vsem tem smo se razšli veseli in zadovoljni, da se kmalu prične s telovadbo. Kogar veselijo telovadba, naj ne zamudi te prilike in se naj takoj vpiše. —

Tajništvo.

ALI VESTE

da dobite sedaj pri meni jako fine in lepe spomladanske suknjice, bele obleke za sv. Obhajilo,

6424 St. Clair Ave.

volnene, svilene, in pisane gingham obleke, slamnike, rokavice, nogavice in vso drugo opravo za deklice ,po posebno nizkih cenah.

BENO B. LEUSTIG

ŽRTVA LJUBOSUMNOSTI

NOVELA.

Spisal dr. Stojan.

A tujec ni odgovoril ženi na te gostoljubne besede, temveč roki položivši na sree, gledal je srpo in zbegano, plaho in obupno na tla. Milosrečna žena pa je tedaj mislila, da je mož gluhoem ter ne more povedati, da ga tare glad. Zatorej mu prinese kakor be-raču nekaj jedi v lesenej skledici.

Z neizmerno slastjo použije Branko slabo večerjo; kajti dva dni ni imel ne žlice v roki niti korje kruha v ustih. Ali zahvalil se pa ni gostoljubnej ženi za dar, temveč roki zopet položivši na sree, vzdihne globoko, a oči še upira vedno nepremično v tla.

"Nemorem vam z ničim drugim postreči," pristavi žena. "Mi nimamo sami nič biljšega, če so tudi veliki prazniki. Svojega moža sem poslala pred dvema dnevoma v dolino, da gre k spovedi in sv. maši ter moli za nas, ki ne moremo z gore. Nocoj bi imel priti domu. Moral bi že biti tu in prinesiti tudi nekaj mesa in kruha seboj. Bog ve, zakaj ga ni tako dolgo. Ako pride, bodemo tudi vam nekaj ponudili, da kaj boljšega na današnji praznik prigriznete. — Od kod pa pridete, mož? Kje ste pa doma?"

Zastonj je govorila žena in ga popraševala. Njen gost se ni ganol niti je pogledal. Kakor priklenen je sedel na klopi za pečjo ter molčal kakor zid, zakrivajoč si z rokama oči in obraz.

"Škoda za tako lepega in močnega človeka, da je gluhi in ne more govoriti," reče sedaj žena sama sebi ter gre po opravkih.

Dolgo so se bede pričakovali mati in otroci očeta, ali niso ga mogli pričakati.

"Le idite spat, otroci," veli tedaj mati in spravi

deco na peč, kjer je navadno počivala. "Zdaj že vidim, da ne bode očeta hitro domu. Ali luč pa pustim vendar le goreti, da pota do hiše v velikem snegu ne zgorejo. — Pa moliti še moraš, Janezek, predno se vležeš. Ali si že pozabil da ti oče le tedaj kaj lepega prinese, ako pridno moliš?"

Nato opravijo otroci vsak svojo molitvico ter se pobožno prekrižajo,

"Zdaj pa se moli deset božjih zapovedij," ukaže mati najstarejšemu dečku. Fantek moli prve tri celo prav in gladko, ali četrta mu že ni šla dobro na pamet. Mati mu tedaj pomaga, rekoč: "Spoštuj očeta in mater da se ti bude . . ."

"Mama, že vem! . . . da se ti bude dobro godilo in da bodeš dolgo živela na zemlji. — Petič."

A tu dečko zopet umolkne. Tudi pete zapovedi se ni mogel več zmisлити Janezek. Mati ga hoče spomniti in tedaj reče:

"Peta zapoved nam najhujši greh prepoveduje. To je oni strašni, vnebovpijoči greh, ki ga je prvi storil Kajna na svojem bratu . . . Ne ubijaj!"

To začuši pa omahne Branko po klopi ter začne mrmraje vzdihovati, kakor da bi umiral. Mati in otroci se prestrašijo ter hočejo tujcu pomoči, ali on obleži, kakor da bi ne čutil in ne slišal njihovih besed. Mož se ne vzdrami in ne gane, le na životu trepeče, da se trese "obleka na njem."

Smrtna tišina nastane v sobi. Deco in mater spreleti groza in strah. Otroci se pokrijejo pod odejo. malo da si ne upajo dihati, mati pa poklekne za mizo pod božje razpelo ter moli iskreno za izveličanje mrtvih duš v vica.

Ura se je že pomikala proti ednajstim po noči, in stoprav zdaj potrka nekdo na okno in gospodar pokliče svojo ženo, naj mu pride odpirat.

"Hvala Bogu, da si prišel. Mislila sem že, da se ti kaka neugoda pripetila. Gotovo bi bil zašel v gori."

Tako nagovori skrbna žena svojega moža, odprši mu vrata.

SLOVENSKA GODBA "BLED" KONCERT

vas vabi na svoj

katerega priredi
1. MAJA 1921
V GRDINOVI DVORANI

PROGRAM:

1. Španski march: Curro Cuchares.....by G. Metello
2. Overtura: Light Cavalry.....F. von Suppe
3. Waltz: Gold and Silver.....Franz Lehar
4. Venček iz opere "Prodana nevesta".....B. Smetana
5. Serenada.....F. Schubert
6. Venček iz muzikalične igre "The Sho-Gun".....Luders
7. March: Gethsemane Commandery.....J. M. Fulton

Prijatelji godbe, pridite vsi na ta koncert ker program je zelo zanimiv. To je tretji koncert, katerega prireja godba "Bled" in nadamo se, da bo dvorana polna občinstva.

GODBO VODI G. J. IVANUŠ.

Pričetek koncerta je točno ob 7. uri zvečer.

Vstopnina 75c za moške 50c za ženske

Po koncertu sledi prosta zabava in ples.

Vabi ODBOR.

Tel. Main 2063 O. S. Cent. 1690
John L. Mihelich
SLOVENSKI ODVETNIK
902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.
PODRUŽNICA:
6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

VPRAŠAJTE VAŠE PRIJATELJE O
DR. RAY SMITH
ZOOZDRAVNIKU
na 6701 St. Clair Ave.
Uradne ure od 9. dop. do 9. zvečer.
Uradni zbirališči ob nedeljah, sredah in postavnih praznikih.

KDO SE POSLUŽUJE PAIN-EXPELLERJA?

Delavec se ga poslužuje, da odpomore svojim bolečim mišicam, ki so se mu pretegle pri težkem dnevnem delu.

Farmar ga uporablja in noče biti brez njega. Pain-Expeller zavzema častno mesto v vsaki farmarski hiši, kjer se pojavljajo hitri napadi, nesrečni dogodki in druge stvari.

Tovarniški delavec uporablja Pain-Expeller, če napadejo njegovo moč in en energijo revmatične bolezni, lumbago, nevralgijo in druge nepravilne v njegovem težavnem poklicu.

Majnar potrebuje Pain-Expeller pri revmatičnih boleznih, bolečinah v križu, nevralgiji ali vseh boleznih, katere oslabijo telo in odvzamejo vsjo energijo.

Gospodinja uporablja Pain-Expeller, če otroci padejo ter se ranijo, zoper pike muh in vbovljave drugih žuželk in kjer koli je potrebna dobrega linimenta.

Vsakdo uporablja PAIN-EXPELLER.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI".

Nove Slovenske Player Piano Role

40320 Po jezeru.
40321 Studenčku.
40322 Jadransko morje.
40323 Zadovoljni Slovenec.

40317 Kje so moje rožice.
40318 Zvezda.
40319 Tiha Luna.
40330 Slovensko dekle.

ALI STE ZE SLIŠALI "Družinske sladkosti v Clevelandu?"
COLUMBIA PLOŠČO

Blagovite stopiti v mojo trgovino da Vam jo zaigramo. V zalogi imam vse naj-novejše slovenske in drugojezične plošče.

Sedaj se vam nudi prilika nabaviti Player piano, "STAR" izdelka, z električnim motorjem. Nič več vam ne bo treba tlačiti meh, samo lahak pritisk na gumb in vse drugo o pravi motor. Cena samo \$800.00. Na lahka odplačila. V zalogi imam tudi električne motorje za navijanje Columbia gramofonov.

ZASTONJ GRAFONOLA ZASTONJ

Radi prevelike zaloge blaga, sem se odločil, da oddam petindvajset gramofonov zastonj tistim, kateri se prej oglašijo. Pogoji: kdor kupi trideset gramofonskih plošč po navadni tržni ceni. Ti pogoji veljajo seveda samo tako dolgo dokler zaloga teh ne poide. Zato ne odlašajte, ampak pridite takoj.

Frank Cerne, 6033 St. Clair Ave.
JEWELER AND MUSIC STORE

POLOM

"Bodite previdni, Maurice je danes nenavadno razdražen... Štabni zdravnik je bil zopet tu in me je ostavil v obupu."

Bourcoche je v resnici zmajal z glavo in še vedno ni mogel obljubiti ničesar; a dejal je, da ranjenčeva mladost nemara vendar premaga zla naključja, ki se jih je bal.

"Ah, ti si!" je Maurice nago-voril Jeana v vročini razburje-nosti, ko ga je gledal. "Priča-koval sem te; kaj se godi? Ka-ko je zdaj?"

In s hrbtom na blazini, pred oknom, ki ga je morala sestra na njegovo zahtevanje odpreti, je pokazal na mesto, ki je zdaj zo-pet ležalo v črnem mraku; ta-krat pa se je nenadoma zasveti-la nova žareča zarja.

"Aha! Spet se začenja, Pariz gori, zdaj gori ves Pariz!"

Ob solnčnem zahodu se je ogenj Grenier d'Abondance raz-širil zgoraj ob Seini. V Tuilerijah in v palači državnega sveta so menda porušeni stropi nanovo razvneli žerjavico dogorevajočega tramovja, kajti tuintam je zo-pet pričelo gori in zdajpazdaj so se dvignili plameni in iskre. Mnogo hiš, ki so ljudje mislili, da so že pogasene, je tako zopet vzplamenelo. Ze tri dni ni ni-kdar padla noč, ne da se bi me-sto zopet razgorelo, kakor da pi-ha tema na še rdeče oglje, ga razvnela do novega življenja ter ga seje na vse štiri strani ob-zorja. Ah, to peklensko mesto, ki je zardevalo takoj po mraku, in je bilo zažgano za celi teden ter je s svojimi ogromnimi bak-ljami razsvetljevalo noči krvave sedemdnvice! Tisto noč, ko so goreli doki v La Villette, se je razlivala nad neizmernim me-stom taka jarka luč, da so ljudje zares menili, da je to pot zapa-

ljeno na vseh koncih in krajih, ter vse v oblasti ognjenega po-plava. Na krvavem nebu so rdeče strehe gorečih okrajev va-lile žerjavico svojih streh kakor vali neizmerno morje svoje va-love.

"To je konec," je ponovil Maurice, "Pariz goril!"

S temi besedami, ki jih je po-novil pač dvajsetkrat, se je v vročini želji govorjenja bodril po težki zaspanosti, ki ga je de-lala tri dni skoraj nemega.

"Kaj, sestra, ti ki si tako hrabra?" — Ti jočeš, ker bom umrl?"

Prekinila ga je z vzklikom. "Saj ne boš umrl!"

"O, pač! Boljše je tako, tre-ba je — Ah, beži, mnogo dobre-ga itak ne pogine z menoj. Pred vojsko sem ti delal toliko žalo-sti, tako težkih žrtve sem stal tvoje srce in tvojo denarnico!"

Vse neumnosti, vse budalosti, kar sem jih storil in ko bi se bile slabo končale — kdo ve, morda v ječi, morda v cestnem jarku."

Ona mu je zopet v razburje-nju prekinila besedo.

"Molči, molči! — Saj si se od-kupil za vse!"

Umolknil je in pomislil.

"Kadar bom mrtev, da, ta-krat nemara... Ah, moj stari Jean, vseeno si nam storil vsem skupaj veliko dobroto, ko si me pritisnil z bajonetom."

A tudi Jean se je uprl, oči vse polne solz.

"Ne govori tega! Ali hočeš, da si razbijem glavo ob steno?"

Maurice je goreče nadaljeval: "Le spomni se, kaj si mi rekel drugi dan po Sedan, ki si trdil, da včasih ne škodi, ako dobi 'Slovak' krepko zašusico..."

In pripomnil si, da če imamo kje gnojno mesto ali pokvarjen ud, ga je boljše odsekati s sekuro, no-žo pa poginiti zaradi njega ka-ko od kolere... Pogostoma jem se spomnil teh besed, ko sem bil sam v tem blaznem in bednem Parizu... In vidiš, jez sem tisti pokvarjeni ud, in ti si me odsekal..."

Njegovo razburjenje je naraslo tako, da niti ni več poslušal sprožen Jeana in Henrijete, ki ita se obadva prestrašila. V svo-i vročici je govoril dalje, prekri-čevaje simbolov in bleščajih slik: azumni, preudarjajoči kmetki del prebivalstva, ki je ostal zem-lji najbližji, je zdravi del Fran-cije, ki iztreblja drugega blazne-ga, pokvarjenega po cesarstvu in z-prijenega s sanjarijami in uži-vanjem. Zarezati je moral v lastno meso in iztrgati najnotra-nje bistvo, seveda, ne da bi se kdovekako jasno zavedal, kaj dela. Ta kopol v krvi, v fran-coski krvi, strašni žrtvenik ognja, žive žrtve sredi očičujočega pla-mena so bile potrebne. Zdaj so dospeli na Kalvarijo do najstrašnejšega smrtnega boja; križani narod se pokori za svoje grehe, da se zopet prerodi.

"Jean moj stari, ti si preprost in trden. Daj, idi, vzemi lopato in motiko, preorji svoje polje in sežidaj si hišo iznova..." Kar se tiče mene, si storil prav, da" si me pobil, sam sem bil tvor na tvojih kosteh."

Bledlo se mu je še vedno, ho-tel je vstati ter se nasloniti na okno.

"Pariz gori, nič ne bo ostalo — Ah, ta plamen, ki odnaša vse in vse ozdravlja! Hotel sem ga, želel sem ga, saj opravlja dobro delo! Pustita me dol, dajta, da dovršim delo človečanstva in svobode!"

Jeana je stalo neverjetnega truda, da ga je spravil zopet v posteljo, dočim mu je Henrijeta plakaje govorila o svojem detin-stvu ter ga rotila pri njej medse-bojni obožujoči ljubezni, naj se pomiri. Nad neizmernim Pari-žom je bil postal odsev žerjavice še svetlejši, morje plamenov je bilo, kakor da dosega daljino te-mo na obzorju, nebo je bilo po-dobno oboku ogromne peči, raz-žarjene do svetlordeče barve, in v rdečkasti luči požarov se je ka-ko mrkel, pošasen oblak zalosti vse venomer nosil gost dim iz palače finančnega ministerstva, ki je gorelo že od predvečerašnjega dne, trdovratno, brez plamena.

ČETRTA KONVENCIJA JUGOSLOVAN-SKEGA REPUBLIČ. ZDRUŽENJA.

Cenjeni zbor!—

Ko je Jugoslovansko republi-čansko združenje pred dobrim poludrugim letom obdržalo svo-je tretje zborovanje v Clevelan-du, O., je bilo določenih več refe-ratov, ker je bilo treba bolj na obširno povedati in zahtevati, ka-ko naj bodo zadeve Jugoslavije urejene na zunaj in na notraj, da postane Jugoslavija to, kar se razume pod moderno državo, zgrajeno na najširših principih politične in gospodarske demo-kracije. Imeli smo referenta o mejah Jugoslavije, za notranje uredbe Jugoslavije pa tri refe-rente, ker se je ta referat delil v tri dele: v političnega, socialne-ga in gospodarskega. Takrat smo izdelovali svoj program in pove-dali smo, kaj zahtevamo kot mi-nimum, da Jugoslavija postane kot država, ki bo imela vladó od ljudstva, za ljudstvo in po ljud-stvu. Na sedanjem zborovanju ne bomo več delali programa, ker ga že imamo, ampak popravili bo-mo program, če se pokaže, da je popravila potreben, obenem bo-mo pregledali storjeno delo, do-sežene uspehe in neuspehe in sklepali o bodočem delu, ki je po-trebno, da se naš program čim-preje uresniči.

Da je danes več kot šest sto ti-koč Jugoslovancev pod Italijo, ni naša krivica. Jugoslov. repu-bličansko združenje je storilo, kar je bilo v njegovi moči, da se dosežejo meje za Jugoslavijo, kot je izrekel br. J. Mihajlovič v svojem referatu na tretjem zbo-rovanju Jugoslovanskega repu-bličanskega združenja, in kot zahteva in izreka resolucija pre-dložena po br. Mihajloviču in sprejeta soglasno na tretjem zbo-rovanju. Da je danes šest sto ti-koč Jugoslovancev pod Italijo so največ krivi tisti ljudje, ki se bi-li pod plaščem jugoslovanske i-deje navadili propagatorji velike Srbije, v drugi vrsti pa zadene krivda šele italijanske imperija-liste. Izvršeno je bilo najbolj u-mazano izdajstvo nad jugoslova-nskim ljudstvom, kakršnih po-zna malo zgodovina modernega časa.

Ljudje, ki so se na eni strani hlinili kot veliki Jugoslavlani, na tihem so pa propagirali veliko Sr-bijo, so poslušali se tajne diplo-macije, izvršili to izdajstvo. Plod tega izdajstva je raapalska mi-rovna pogodba, ki izroča šest sto tisoč Jugoslovancev Italiji brez najmanjših garancij za neoviran kulturni razvoj.

Mi nismo jokavei in stokavei in prav nič ne bomo plakali radi tega izdajstva, ampak danes ob-ljubimo ponovno, da ne odneha-mo od boja, dokler ne bo teh šest sto tisoč Jugoslovancev združenih z ostalim jugoslovanskim ljud-stvom, ki so bili izdani od ljudi nastopajočih javno kot Jugoslo-vani, tajno pa kot propagandisti. Bledlo se mu je še vedno, ho-tel je vstati ter se nasloniti na okno.

"Pariz gori, nič ne bo ostalo — Ah, ta plamen, ki odnaša vse in vse ozdravlja! Hotel sem ga, želel sem ga, saj opravlja dobro delo! Pustita me dol, dajta, da dovršim delo človečanstva in svobode!"

Jeana je stalo neverjetnega truda, da ga je spravil zopet v posteljo, dočim mu je Henrijeta plakaje govorila o svojem detin-stvu ter ga rotila pri njej medse-bojni obožujoči ljubezni, naj se pomiri. Nad neizmernim Pari-žom je bil postal odsev žerjavice še svetlejši, morje plamenov je bilo, kakor da dosega daljino te-mo na obzorju, nebo je bilo po-dobno oboku ogromne peči, raz-žarjene do svetlordeče barve, in v rdečkasti luči požarov se je ka-ko mrkel, pošasen oblak zalosti vse venomer nosil gost dim iz palače finančnega ministerstva, ki je gorelo že od predvečerašnjega dne, trdovratno, brez plamena.

Tudi kaaneje so se delale še napake, ko bi se bile lahko itali-janske čete na okupiranem oze-

mlju nadomestile z ameriškiml četami. Neki znan profesor, ki je bil z ameriške mirovne komi-šije v Parizu, je nekoč jasno po-jedal, da je bilo treba jugoslovan-skim zastopnikom v Parizu izre-či le željo in ameriške čete bi na-domestile italijanske čete v za-sedenem ozemlju. Če se ne mo-tim je Vesnić, kasnejši minist-rski predsednik, rekel da, mu je vseeno, katere čete so zasedle o-zemljo.

Meje Jugoslavije so danes do-ločene, toda določene niso tako, kot smo samo mi zahtevali, am-pak kakor so za kulturen in so-cijalen razvoj jugoslovanskega ljudstva potrebna združitve vse-ga jugoslovanskega ljudstva — zahtevali vsi odkritosrčni ljudje, ki se zavedajo, da je samostojni državi, zgrajeni na najširših principih politične in gospodar-ske demokracije, v kateri ni pro-stora za kmetiško tlako moder-nih izkoriščevalcev kmetá in in-dustrijalne avtokracije, po prin-cipih privatnih podjetniških in denarnih interesih.

Na prvi pogled se zdi, da je naša stvar izgubljena, kajti ra-palska pogodba je tukaj, ki do-loča jasno meje Jugoslavije. Ta-ke pogodbe, ki so določale meje, ne da bi vprašali prizadeta ljud-stva, če so zadovoljna z določen-i mi mejami, so bile že večkrat sklenjene, od tajne diplomacije, ki pa niso nikdar držale, kar zgo-dovina potrdi s sto in sto dokazi. In tudi rapalsko pogodbo doleti enaka usoda nekega dne, kot je doletela vse take pogodbe, skle-njene proti volji prizadetih ljud-ster, ki imajo neoporečne pravi-ce, da rešujejo sama taka važna vprašanja, od katerih je odvisno medsebojno prijateljstvo ljud-ster, ki so primorana živeti dru-go poleg drugega. Ta zavest nas spodbuja k nadaljnjemu delu, do-klar se mejno vprašanje med Ju-goslovanskim in italijanskim na-rodem ne reši pravično in tako kot zahtevajo interesi obeh ljud-ster in smislu naših resolucij, sprejetih na zadnjem zborova-nju.

Jugoslavija tudi še nima svo-je ustave. Na zadnjem zborova-nju nismo izdelali detajlirane u-stave, ker je sploh kaj takega nemogoče, da izvrši zbor politič-ne organizacije. Ampak izdelali smo politični program, resolucij-o o socialnih in gospodarskih uredbah, in tako v obrisu pove-dali, kakšna mora biti država, v kateri so interesi celote, to je ju-goslovanskega ljudstva, več kot koristi posameznih skupin ali pa posameznih oseb. Sklenili smo, da storimo vse, kar nam dopu-šča sredstva, ki so nam na raz-polago, da Jugoslovansko ljud-stvo dobi saj tako državo, za ka-kršno smo se izrekli v svojem programu in resolucijah.

Nepotrebno je, saj tako mi-slim, našeti vse zapreke, ki so se stavile Jugoslovanskemu re-publičanskemu združenju pri — njegovem delu, ker so te ovire bi-le večinoma že odbrane v časn-i kih in so tudi večinoma" vsem zborovalcem že znane. Konsta-tirati le hočem, da so odlašali go-tovi faktorji z volitvami v usta-vodajno skupščino, dokler so mo-gli, ki so odgovorni, da Jugosla-vija še danes ni država, ampak da samo tako nekako eksistira, kakor tiste duše, o katerih pravi-mo, da niso na tem in ne onem svetu.

Minili sta več kot dve leti po sklenjenem prepriju da so se vrši-le volitve v konstituantno, dasi-ravno je bil skrajni čas, da se ta-ke volitve razpišejo najkasneje šest mesecev po sklenjenem pre-priju. V teh dveh letih je bilo mogoče reakcionarjem, in belo-grajskim "cincarskim" klikar-jem, od katerih se eni imenuje-jo srbške radikale, drugi pa de-mokrate, zgraditi mašino, da vo-litve izpadejo kolikor toliko za-

nje ugodno. Poleg njih so še dru-ge nazadnjaške stranke in stran-čice, bogate na demagočnih fra-zah v svojih programih, kateri niso programi, imela interese v tem; da se volitve v konstituan-to zavlečejo, in odriavajo. Pred vsem je bilo treba razcepiti ju-goslovanske ljudstvo, kajti ge-slo samodržcev je bilo od hekdaj: Delf in vladaj! Tega gesla so se držali habsburški avtokratje v skrahirani črnošolti državi in po tem geslu se ravnavali mogoci in "cincarji" v Jugoslaviji, ki so u-zurpirali vlado in vladali brez pravilno izvoljenih ljudskih za-stopnikov več ko dve leti in ki bi najrajše tako sušinarili še nada-lje, dokler gre. Če povem, da je šlo v volilno borbo deset strank poleg njih so pa kandidirali še kandidati zunaj strank in take stranke, ki so bile le privesek na-zadnjaških strank pod tujo fir-mo, tedaj bošče razumeli, da so znali dobro razcepiti jugoslovan-sko ljudstvo.

Zaradi teg tudi izid volilnega boja ni mogel biti drugačen, ka-kršen je. Po strankah so bili po-slanci izvoljeni takole: Radikal-cev 97, demokratov 94, komuni-stov 58, pristase hrvatske Radi-čeve stranke 50, zemljoradni-kov 38, klerikalcev 28, muslima-nov 25, socialistov 12, zajedni-čarjev 11, republikancev 4 in zú-naj stranke dva. Skupaj 419. Za republiko in monarhijo se dele ti poslanci zopet in sicer za monar-hijo so: Radikalci 97, demokra-tje 94, zemljoradniki 38, kleri-kalci 28, muslimani 25, zajedni-čarji 11, zunaj stranke 2. Sku-paj 295. Za republiko so: Komu-nisti 58, pristasi Radičev seljaš-ke stranke 50, socialisti 12, re-publikanci 4. Skupaj 124.

To je povedano po njih stran-čnih programih, lahko se pa po-ložaj spremeni, kakor pride vpra-šanje monarhije in republike na lneveni red, kajti meščanske stranke dostikrat spremenje svo-je taktiko, če niso zadovoljni s krovjo kupčijo, ki se vrši za ku-isami in po budorjih klike, ob-stoječe iz cincarskih belgraj-skih družin.

V boljše razumevanje nekate-rih strank, kateri cilji niso do-bro znani Jugoslovonom v Ame-riki, navajam v boljše razumeva-nje sledeče: Radikalci so večin-oma iz bivše Srbije in Banata. Vsi so monarhisti in centralisti. Med njimi so tudi zagriženi velsarbi, ki bi najraje videli, da se Ju-goslavija prekrsti v Veliko Srbijo. Oni žele, da se država razdeli v 25 do 30 županstev s samoupra-vno, izjema je bajle le, Protič, ki je naklonjen pokrajinski samoupra-vi.

Glede poljedelskega vprašanja pokramajo stališče, da se svet razdeli med kmetje, toda velepo-sestniki se morajo odkoditi.

Demokratje se rekrutirajo iz Srbije, Banata, Hrvatske in Sla-vonije. Oni so goreči monarhisti in so bolj odločni centralisti kot radikali. So za nekakšne pokra-jinske samouprave. V poljedel-skem vprašanju zavzemajo stali-šče, da je treba zemljo vzeti vele-posestnikom in jo razdeliti brez odškodnine kmetom. Ta stranka je prava zastopnica de-narne mošnje, privatnega bizni-sa kot radikale. Njih poljedel-ski program je le pesek v oči lu-dstva, pravi in navadni "švin-del."

Muslimani so stranka velepo-sestnikov in so v nekaterih vpra-šanjih strinjajo s katoliškim Ko-roščem in zajedničarji.

Agrarna vprašanja se mora seveda tako rošiti, da ne bo bole-le veleposestnikov; najraje bi vi-deli, da kmet ostane neke vrste tlačan. Seveda so veliki avtono-misti, da tem ložje uresničijo svoj agrarni program v Bosni, včas pa zagovarjajo centrali-zem, je pač tako, kot piha veter. Zajedničarji so za kirše avtono-mije Hrvatske, so monarhisti in iščejo stike s Koroščem in mu-slimani.

(Dalje prihodnjic)

Clevelandske novice.

— Včeraj popoldne je bil pokopan uštrljeni policaj Elmer Sprosty. Ob pripekačem popoldanskem soncu se je zbrala pred malo hišico na zapadni 96. cesti večstoglavna množica. Navzoči so bili tudi župan FitzGerald, policijski načelnik Frank Smith in varnostni ravnatelj Anton B. Sprosty, stric ubitega, in pa dva oddelka policajev v krojnih. Ženo mladega policaja je nesrečna smrt njenega soproga silno potrla in ko so položili krsto v pogrebni voz, je padla v nezavest in so jo morali nesti v avtomobil. Kot se pripoveduje, ni zadnje čase z njim živila, ravno nekoliko pred tem dogodkom pa sta se zopet spoprijaznila in bila imela v kratkem zopet skupaj živeti. Njegova smrt pa je prekrizala vse, njuje lepe načrte za bodočnost.

— Policija je skoro prepričana, da dekleta, ki so se vozile v avtomobilih z roparji, ki so uštrleli Sprostyja prav dobro vedo, kdo je oddal ugodopolni strel. Z banditi so bile namreč dve dekleti, ki sta sedeli ves čas, ko so oni zunaj streljali, v avtomobilu, odkoder so lahko opazovale cel prizor. Vsi poiskusi, da bi razvozljali dekletoma jezik, so bili dosedaj zaman.

— Ni čuda, ako se ropi stalno množijo, ko pa nimajo naši policaji za nič revolverjev. Na dan je prišlo namreč zelo zanimivo razkritje. Zadnje čase je imelo že več policajev priliko zajeti roparje, ko pa so prišli za orožje, da streljajo, jim revolver ni hotel streljati, v enem slučaju pa je celo razpadel. Sedaj je naročil policijski načelnik Smith vsem policajem, da vsak dan svoje revolverje pregledajo. Govori se tudi, da Sprosty ne bi bil usmrčen, če bi bil njegov revolver deloval. Ko je namreč prihajal nasproti roparjem, je skušal sprožiti, toda revolver ni hotel streljati.

— Cenjenemu občinstvu naznanjamo, da bo odslej naš urad odprl le do 7. ure zvečer, in ne več do pol osme. Zato vas prosimo, da prinesete razna naročila do gori označene ure.

— Pri belem dnevu na obljudi Euclid cesti sta včeraj dva bandita napadla kasirko Clark restavracije na 5410 Euclid Ave. Miss Margaretta Talett in ji vzele \$1.500, katere je hotela vložiti na Cleveland Trust banki. Napad se je izvršil ravno pred bančnim poslopijem. Bandita sta jo podrli na tla in ji zadala tako silne udarce na glavo, da je padla v nezavest; nato sta zgrabila usnjato torbico, v kateri je bil denar in skočila v čakajoči avtomobil, katerega je vozil neki tretji možki.

— Stavbinski kontraktorji so ostali pri svoji besedi in so včeraj naznanili, da pričeni z včerajšnjim dnem bodo plačevali tesarje po 90 centov od ure in ne več po \$1.25. Le oni delavci, ki so upošljeni od mestnih delavcev na raznih mestnih poslopijih, bodo prejeli, kot je naznanil župan FitzGerald, do prvega maja še vedno \$1.25. Kot se poroča, je šla velika večina tesarjev kot protest proti znižani plači na štrajk. Računa se, da je pustilo delo kakih 3.500 možk.

— Že star pregovor pravi, da iz malega raste veliko, kar je tudi res. Kjerkoli pogledamo na začetek, ne najdemo nikjer ogromnega bogastva, vidimo le zmogljivost in dalekovidne ljudi, na čelu podvzetega dela in ti vodijo delo do končnega uspeha. Tudi naš dobro poznani rojak Frank Marvar, ki je imel svojo čistilnico, obleke na vzhodni 55. cesti je napredoval istotako in si je sezidal pod imenom Frank Dry Cleaning Co. svojo lastno tovarno za čiščenje oblek na Bonna Ave. in vzhodni 60. cesti, da rojakom čimbolje postreže. Opozorjamo vas na njegov oglas, ki se nahaja v današnji številki.

— Citatelje opozarjamo na oglase v današnji izdajo, in da ob vsaki priliki kupujete pri trgovcih, ki oglašajo v našem in vašem listu.

GOVOR

sodrug Etbina Kristana na 37. seji Ustavnega odseka.

Vse se mi zdi, da vlada tukaj na eni in na drugi strani velik strah. Na eni strani je velik strah, da se bo iz Beograda vladalo samo s šibo. Kar se mene tiče, se tega ne bojim prav preveč, zakaj če se bodo v posameznih delih dežele ljudje brigali za to, da pridejo iz njihovi volji, bodo v tem imeli garancijo, da se ne bo moglo šibiti, kakor se boje. Na drugi strani je pa strah, da imamo tukaj cele pokrajine, da imamo cela plemena, ki čakajo le na to, da se ločijo od te države. Mislim, da je tudi ta strah nepotreben, zakaj če bi se te pokrajine in ta plemena res hotela odcepiti od države — kar je naivna predpostavka — bi vendar nastalo vprašanje, kam v vruga naj gredo? Pa se vendar iz tega strahu porajajo vsakovrstne odredbe, ki vzbujajo nezaupanje.

Imeli smo tudi tukaj prav čudne primere. Z ene strani je bilo slišati besede, ki res ne morejo biti prijetne za srbska ušesa; z druge strani so se pa zopet dajale Hrvatim lekcije, za katere bi bilo tudi veliko bolje, če bi bile izostale.

Gospodje, govorilo in, govorilo

se je tukaj o tem, da smo en narod in ena država, pa se vendar še nikakor ne morete zjogniti temu, da očitajte drug drugemu, kako je včeraj mislil, kako se je oblačil in kdove kaj še ne.

Ce smo in če hočemo biti ena država in en narod, je treba, da se napravi velik križ preko tega, kar je bilo in da se začne delati na tem, kar je in kar bo moralo biti v bodoče. Na vseh straneh je treba pozabiti marsikaj, kar je bilo, ali treba je pred vsem dobiti volje za to, da se pozabi. In treba je zaupanja. Ali prav tega zaupanja ni tukaj, in zato se godi, da se ustvarjajo ustanove, ki ni mogoče zagovarjati in ki vodijo v reakcijo. Bodite nekoliko bolj svobodnomišelnji, gospodje! Ne pričakujem od vas, da postane preko noči socialisti. (Medklici.) Da, za nekatere pride nemara tudi ta čas. Ali jaz apeliram na vas, kakršni ste, na meščanske političarje, ki hočejo biti liberalni. Bodite liberalni v takem smislu in storite, kar bi bilo tudi vam mogoče storiti. In mogoče je dovoliti, da si volijo ljudje sami svoje uradnike. Če storite to, bo med narodom veliko več zaupanja in mnogo več ljubezni hote dosegli. (Medklici: Ampak manj mandatorov.)

Gospodje, če vodite politiko mandatorov tedaj je stvar seveda druga, ampak tedaj ne govorite, da delate v interesu naroda. Gospodje, jaz sem marsikaj dejal kaj takega, kar bi bilo lahko postalo nevarno za moj mandat in v tak položaj prihaja vsakdo, če hoče delati po svojem prepričanju.

Gospodje, zdi se mi, da je izšla iz enakega strahu tudi čista določba, ki hoče vsako oblast omejiti na največ 700.000 prebivalcev. Marsikaj se je tukaj govorilo o tej stvari in tudi jaz mislim, da se taka vprašanja ne morejo reševati s samimi ciframi. Nikdar ne mislite, da zagovarjam zgodovinske enice od včeraj in predvčerajšnjem. Če zahteva današnja potreba, da se razbije vse kar je ustvarila zgodovina — kolikor je kaj takega sploh mogoče, sem pripravljen sodelovati pri razbijanju vsega tega, ker mi je življenje važnejše od vseh tradicij. Toda če nekaj, kar je zgodovinsko obstajalo, ne ovira tega, kar nam je danes potrebno in kar moramo danes zahtevati, če se slučajno kakšna historična enica vjema s tako, ki bi ustrezala sedanjim kulturnim, socialnim in gospodarskim razmeram, tedaj ne morem videti razloga, zakaj naj bi se to razbilo.

Ali naj se to zgodi le zato, da bo ljudstvo moglo reči: Glejte, nalašč hočemo, da ne bo tako, kakor bi mi radi? Gospodje, če izbršete številko 700.000, boste lahko ustvarjali oblasti — ali

kakorkoli že hočete imenovati te enice, po realni potrebi, in tako boste lahko eliminirali velik del nezaupanja.

Slišal sem opazke, da oblasti v naši državi ne smejo biti velike, češ da v deželi ni komunikacij, i. t. d. Saj vemo, da smo res reveži, toda skrbeti moramo, da ne ostanemo predolgo tako. To je eno. Drugič pa mislim, da se tudi tukaj ne smemo držati samih tradicij. Če so oblasti nekoliko večje, se razne agende lahko prenesejo z oblasti na okraje, kjer bi se marsikaj lahko reševalo, tako, da ljudstvu ne bi bilo treba hoditi v Zagreb zaradi reči, ki bi se lahko opravile v Sisku.

Gospodje, v tej predlogi ne vidim, da bi se narodu zavarovalo to, kar je za samoupravo potrebno in kar bi se na vsak način moralo storiti na eni strani, medtem ko bi se drugi strani moral odpraviti strah, ki brez dvoma obstaja v mnogih krogih. Gospodje, jaz ne gledam tako črno in ne verjamem, da ne mislijo na primer vsi tisti, ki slede Radicu, na nič drugega, kakor na to, kako bi zbežali pred Beogradom in pred Srbi. Toda eno, gospodje, je precej jasno. Da se boje. (Medklici: Kdo se boji.) Zagorski kmetje in še mnogo drugih ljudi se boji. Bolj se boje tistega, kar je nedoločno, kakor tistega, kar jim je točno znano. To je razumljivo, zakaj nevarnosti, ki jo poznano, se lahko branimo. Kar je to, kar se vrti na tajnem, povzroča največ strahu. Tudi pri nas v Sloveniji, četudi gotovo ne v toliki meri, kakor na Hrvaškem, je tupatam strah pred hegemonijo, pred velikimi davki i. t. d. Pravim vam, gospodje, da boste mogli odpraviti ta strah le tedaj, če pridete ljudstvu vsaj v tako malih rečeh nasproti; in to ne to na škodo edinstva in vsega naroda, in vsaka taka določba ne bo morala biti za večnost. Zakaj gospodje, danes izdelujemo ustavo, ki je deželi potrebna in za katero je res že skrajni čas, da se izdela, ali zato si nikdar ne domišljamo, da izdelujemo ustavo za vse večne čase. Zdi se mi, da živimo v dobi, ko gre razvoj veliko hitreje, kakor je bilo v preteklosti, in kmalu bomo doživeli razmere, ki bodo zahtevale nove uredbe, prišli bomo v položaj neizogibne potrebe, da bomo morali to ustavo predelati, dopolnjevati in tudi temeljito izpremeniti. (Medklici: Tedaj ga sprejmite sedaj.) Kako naj sprejemam sedaj kar mi ovira reforme za bodočnost? Sprejmite določbe, ki omogočijo miren razvoj, pa se vam ne bo treba bati hujših preokucij.

Gospodje, ne mislim s svojim govorom prekoračiti svojega časa. Nameraval sem podati neki predlog. Pred vsem sem za to, da se odpravi številka 700.000 iz tega članka in se strinjam z gospodom Avramovičem, da se glasuje o tej stvari posebej. Potem pa sem hotel predlagati, da bi se dalo izza tretje alineje sledeče: "Vsaka oblast, kraj in občina volijo svojo skupščino po načelih splošne, tajne in proporcionalne volilne pravice. Vsaka taka skupščina voli svoj odbor s predsednikom, ki upravlja posle samoupravne enice po posebnih zakonih. (Medklici: Saj je to v članku 63. in 64.) — (Predsednik Ninčič. To pride pozneje. O vsem tem se pozneje natančno govori.) Dejal sem, da sem nameraval to predlagati, in sicer bi bil želel, da bi prišlo to v ta paragraf, ker bi bila s tem vendar podana garancija, da bodo oblasti, okraje in občine imele samoupravo, pa bi Slovek vedel, kako more glasovati. (Medklici: Glasujte sedaj za ta paragraf, in pozneje bomo govorili o tem.) Hvala, gospodje! Sedaj se sprejme ta paragraf, to kar naj bi pozneje prišlo, se pa pozneje lahko zavrne, in kaj tedaj? Na obljube ne dam nič. — Meni se je reklo, da pridem danes na vrsto za besedo, in ko sem se na to zanašal, sem izgubil besedo. (Veselosť.) Rajši se bom torej zanašal na to, kar imam v

roki. Oklanjam predlagani paragraf, z gosp. dr. Žerjvom se pa strinjam v tem, da se sedaj ne glasuje o prihodnjih določbah, ampak da se počaka s tem do konca, ko se bo glasovalo o prehodnih določbah v splošnem."

Sledilo je glasovanje, pri katerem je vladna večina sprejela člen s sledečim besedilom: Uprava u kraljevini vrši se po oblastima, srezovima in občinama.

Podela na oblasti vrši se zakonoma prema prirodnim, socialnim in ekonomskim prilikama. Ena oblast može imeti za više 700.000 stanovnika.

Dve ali više oblasti mogu se spojiti u jednu veću. Konačnu odluku o tome donose oblastne skupštine dotičnih oblasti više od 700.000 stanovnika.

Na čelu svake oblasti nalazi se veliki župan koga postavlja kralj i koji upravlja preko državnih organa posloviima državne uprave u oblasti.

Prelazna naredjenja. Dok se zakonom ne izvrši podela na oblasti, dotle će okruzi u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Dalmaciji i Sloveniji i županije u Hrvatskoj sa Slavonijom i Vojvodinom važiti kao oblasti i vršiti funkciju oblasti po ovemu ustavu.

POZIVI

Vsem onim, ki se zanimajo za Slovenski Narodni Dom.

Povodno razprav o izdavi novega Slov. Nar. Doma je bilo mnogokrat slišati govore in izjave naših rojakov, da bodo vzeli in kupili za večje svote delnice S. N. Doma, ko hitro se bode pričelo izdati.

Kakor razvidite iz priobčenega računa je sedaj posestvo popolnoma plačano in je sedaj prišel čas, ko se hoče pričeti z izdavo. Da je nova stavba potrebna, tem je pač vsakdo prepričan in bi bilo škoda izgubljati nadaljnjih besed o tem, kajbi na letni delničarski seji se niso samo zastopniki društev ampak tudi vsi ostali delničarji izjavili da žele, da se prične z stavbo ko hitro mogoče. Predno pa se prične z izdajanjem je pa potrebno, da se zagotovi pri nerno svoto, da se zamore urediti uresničiti in da ne bi bili priporani sredi stavbe prenehati.

Z ozirom na to se direktorji S. N. Doma obrača do vseh za S. N. Dom vnetih rojakov ter jih naju ljudejše pozivlja, da se v mesecu aprilu prijavijo za koliko so pripravljeni kupiti delnice S.N.D. in sicer se naj javijo pri gl. tajniku Ludviku Medvešek v S. N. Do nu ali pa telefonično (Prinčion 2993 R.) ali pismeno obveste, da jih pride na njih dom obiskat v svrhu tozadevnega dogovora.

Na Vas cenjeni rojaki je sedaj ležeče ali se začne izdati novo poslopje ali ne. Če se bomo dovoljno voljno odzvali, potem bomo lahko že v drugi polovici letošnjega leta pričeli z stavbo. Na zadnji delničarski seji je bilo sklenjeno, da vsaka oseba lahko kupi za \$5000.00 delnic.

Opustimo že vendar enkrat naš medsebojni prepri in zavedajmo se naše Narodne dolžnosti. Zavedajmo se da je treba delati roka v roko in da so naši Slov. delavci odjemalci naših Slov. trgovcev kateri lažje več dajo kot navaden delavec, ali trgovci naj enakno vpoštevajo delavca kajti če greste na okrog vidite, da je delavec isti ki dela pri vseh veseljah in raznih prireditvah in žrtvuje ne samo svoj čas ampak poleg tega potroši precej denarja in je s tem v znatni meri sodeloval za Narodno podjetje in storil svojo narodno dolžnost.

Če boste vsi to vpoštevati bomo v kratkem dosegli to kar že limo, to je naš nov Slovenski Narodni Dom.

Naj ne bode to klic vpjičnega v puščavi.

Za direktorij Slov. N. Doma Ludvik Medvešek, gl. tajnik

MALI OGLASI

ZGUBIL OČALA.

Včeraj dopoldne so bile zgubljene očala na vzhodni 61. cesti proti jezeru. Pošten najditelj je prošel, da jih prinese v urad tega lista. (97)

POCENI SE PRODAJO.

4 zemljišča. Tri zemljišča merijo 140x35 eno pa 140x40. Za tootv denar se dajo jako nizko. Zglasite se v uradu tega lista za natančne informacije. (101)

OPREMLJENA SOBA.

Opremljena soba se odda enemu fantu; električna razsvetljava. Zglasiti se je na 5915 Prosser Ave. (99)

STANOVANJE

obstoječe iz 4 sob s kopališčem. se odda v najem. Vprašajte na 14901 Thames Ave. (98)

PRODA SE POHIŠTVO

v jako dobrem stanju. Oglasite se pri Joe Sajovic, 1513 E. 49. Str. (99)

ZGUBILA SE JE

mlada črna psica srednje velikosti med 62 in 70. cesto. Ima bele maroge okrog vratu. Linečna številka je 10681. Kdor jo najde, naj jo pripelje k Frank Gorick, 1391 E. 55th St. (97)

PRODA se biljarnica s pohištvom, kakor tudi orodje za tesarja. Oglasite se na 5029 Harlem St. N. E. od zadaj. (97)

ZA ODDATI imam 5 čednih sob za družino ali pa za fante. Zglasite se na 5422 Hamilton Ave. (97)

GROCERIJA IN MESNICA

Proda se grocerija in mesnica na dobrem prostoru. Cena je zelo nizka ker odhaja lastnik na farme. Več se poizve v uradu l. lista. (x)

VAŽNA SEJA KRAJEVNE ORGANIZACIJE J. R. Z. ST. 17 se vrši

V ČETRTEK VEČER,

ob 7 uri

v Kunčičevi dvorani

Vse člane in članice se tem potem opozarja, da bodo gotovo navzoči, ker se bo sklenilo glede bodočega poslovanja organizacije. Pridite vsi! Tajnik. (98)

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačam v gotovini takoj. Simon, zanesljiv prekupevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpešajo, Vogel dve ta ceta in Euclid dave. nad Singer Sewing Machine Co. Od 6. do 6. ure zvečer

CUNARD-ANCHOR

Največje, najhitrejšje ladje na svetu. S potniki se postona navdve prijazno. V vašem mestu je naš lokalni zastopnik. V Jugoslavijo, Bulgarijo, na Rumunsko in Madžarsko. "CALABRIA"

1. MAJA Direktno v DUBROVNIK \$125 TRS \$115 Constanta preko Patras \$115 Dodatno še \$5.00 vojna danka. PREKO CHERBOURG: Mauretania 12. maja Aquitania (45647 ton) 24. maja Panonia 4. junija V Roko. Trst ali Dubrovnik Kabina \$200 Tretji razred \$125 Davek \$5.00.

Frank Zakrajšek

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu POGREBNIK IN EMBALMER 1105 Norwood Rd. Tel. Princeton 1735—W. TEL. Rosedale: 4983

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

KAMDEN KOFFEE

KAMDEN KAVA je najboljša kava, najboljšje kvalitete: Prodaja se v kartonskih zavojih po en funt, po vseh najboljših grocerijah.

THE KAMDEN CO. PEČEMO IN POKAMO V CLEVELANDU, O.

Radost in veselje

se naseli po kočah v starem kraju, kadar prejmejo kako sporočilo od domačih iz Amerike. Veselje pa je čim večje kadar prejmejo denarno pomoč od svojcev v Ameriki. AMERICAN UNION BANK pošilja denar v domovino najhitreje, najsigurneje in pošteno. Ako želite poslati denar v domovino BRZOJAVNO, in tudi če samo EN DOLAR, pišite nam takoj za podrobnosti. NALOŽKI vam nosijo po 4% obresti in vaš denar je siguran. Na zahtevo vam takoj izplačamo denar BREZ da bi nas preje obvestili. Prodajalna šifrant. — Javno notarstvo. — Dobivamo potna dovoljenja. Za pojasnila pišite na

AMERICAN UNION BANK John Nemeth, predsednik 10 East 22nd St. New York, N. Y.

Ženske suknje.

Obleke z žaketom, cele obleke — krila (kikije) bluze, predpasnike, vso spodnjo obleko in vse vrste drugo blago, katero je samo najboljšje vrste, dobite sedaj pri meni po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG 6424 St. Clair Ave.

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 85c VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE. Wm. Sitter 5805 ST. CLAIR AVENUE Cleveland, O.

POZOR TRGOVCI, GROČERISTI, MESARJI.

Proda se dva registra McCa-skey sistema, pripravna za vsakega trgovca. Vsaki ima 300 predalov, skupaj 600 v obeh; je popolnoma varen pred ognjem (fire proof) in se zapre kot varnostna blagajna (safe). PRODA SE popolnoma nova stiskalnica papirja, (Paper baler) jako primerna za trgovce. Vprašajte pri Frank Cerne, 6033 St. Clair Ave.

O.S. Price 245 Bell Randolph 6353-W JOS. VOVK 1123 ADDISON RD. Najlepši avtomobil za poroke. Cene nižje kot drugod. Se vam priporočam. (Tor. Čet.)

Oglašujte v "Enakopravnosti"

NAZNANILO.

Naznanja se vsem našim odjemalcem in slovenskem narodu, da smo preselili našo delavnico v svoje nove, moderne prostore, kjer vam bomo lahko, še boljše postregli.

Se priporoča slovenskemu narodu da podpira to slovensko podjetje. Postrežba in delo je prve vrste.

NAŠI SLOVENSKI USLUŽBENCI SO PRIPRAVLJENI IN ZMOŽNI VAM NAJBOLJE POSTREČI.

The Frank Dry Cleaning Co. novi naslov: Vogal E. 60 St. in Bonna Ave. Central 5694 Rosedale 5694